

KULTÚRA & OKTATÁS

KERÜLET

PESTSZENTLŐRINC-PESTSZENTIMRE

FEJLŐDÉS | KÖZÖSSÉG | JÖVŐ

VÁROSKÉP XXVI. ÉVFOLYAM KÜLÖNSZÁM (2017/4.)

FEJLŐDÉS | KÖZÖSSÉG | JÖVŐ

BEKÖSZÖNTŐ

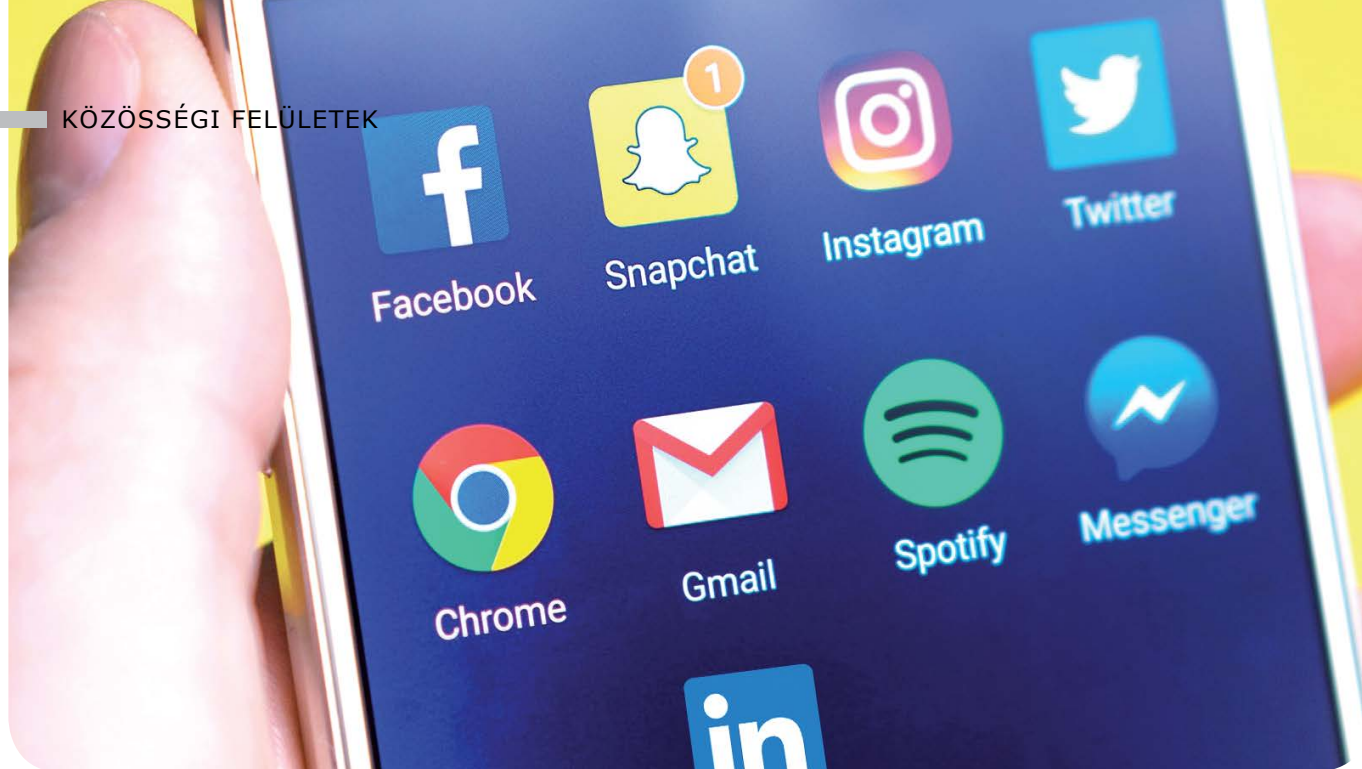
Magyarország Kormánya elkötelezett az oktatás támogatása mellett, ezt jól mutatja az is, hogy a kormányvaló együttműködésnek köszönhetően számos XVIII. kerületi oktatás-nevelési intézmény tudott megújulni. A beruházások mindegyike Pestszentlőrinc–Pestszentimre **fejlődését** és a kerületek biztos jövőképeinek kialakítását szolgálja, de legfőképpen gyermekeink számára biztosítanak biztonságos és egészséges tanulási környezetet. Mindannyian, akik a közjóért, a **közösség** gyarapodásáért munkálkodunk, örömmel látjuk, hogy a kerületben élő gyermekek hogyan veszik birtokba, töltik meg élettel azokat az intézményeket, melyeket az elmúlt években sikerült megújítanunk a különböző pályázatoknak köszönhetően.

2018 továbbra is a családok és a gyermekek éve lesz, s ezt nemcsak a családvédelmi intézkedések, adócsökkentések, hanem az oktatásra-nevelésre fordított támogatások is jelzik, hiszen a magyar gazdaság helyzete lehetővé teszi, hogy 97 milliárd forinttal több forrás jusson majd az oktatásra, mint idén. Magyarország Kormánya minden segítséget megad a magyar családok számára, hogy terheik csökkenjenek, ennek érdekében több lépést is tett: 1–9. osztályban nem kell fizetni a tankönyvekért, ami több mint egymillió diáknak kedvez, az ingyenes étkeztetés pedig a tanulók felére terjed ki. Idén indul az iskolabővítési program is, mely a XVIII. kerületben is több intézményt érint.

Kerületünk az elmúlt időszakban jelentősen átalakult, a fejlődés dinamikussá vált, beruházások sora fejeződött be és veszi kezdetét. Biztosíthatom Önöket, hogy a kormánnyal együttműködve továbbra is megteszek mindent annak érdekében, hogy ne csak a jelen körülményeit alakítsuk megfelelően, hanem Pestszentlőrinc–Pestszentimre **jövőjét** is.

Kucsák László

Pestszentlőrinc–Pestszentimre
országgyűlési képviselője

AZ INTERNETES KÖZÖSSÉGI FELÜLETEK BEMUTATÁSA

A MAI KÖZÖSSÉGI MÉDIA OLDALAKON, MINT A FACEBOOK, INSTAGRAM, TWITTER ÉS TÁRSAIK, ELSŐDLEGES FUNKCIÓKÉNT JELENIK MEG A KAPCSOLATTARTÁS, A KOMMUNIKÁCIÓ, AZ INFORMÁCIÓ-GYŰJTÉS ÉS -MEGOSZTÁS MIND A MAGÁNSZEMÉLYEK, MIND A CÉGEK SZÁMÁRA.

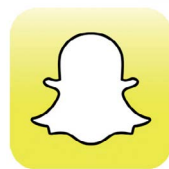
Facebook

A világon a legmagasabb felhasználói számmal rendelkező közösségi oldal, ahol barátainkkal, ismerőseinkkel tarthatjuk a kapcsolatot, megoszthatjuk gondolatainkat, képeinket, videóinkat. Lájkolhatunk, híreket olvashatunk, megoszthatunk tartalmakat, követhetünk híres embereket, akár barátit, akár iskolai csoportokat hozhatunk létre a könnyebb és gyorsabb kommunikáció érdekében.

Instagram

Az Instagram egy közösségi hálózat, amely egy okostelefonon futó applikáción keresztül érhető el a felhasználók számára. A szolgáltatáson keresztül képeket oszthatunk meg követőinkkel és a világgal, melyeket különböző #hashtagekkel, címkékkel láthatunk el a fokozott figyelemfelkeltés érdekében, a megfelelő hatás eléréséhez pedig többféle képszerkesztő filterrel tehetjük hatásosabbá képeinket.

Snapchat

A Snapchat elsősorban a fiatalabb korosztálynak szóló alkalmazás. E közösségi hálón a képek, videók megosztásán túl számtalan vicces funkciót ki lehet próbálni különböző szűrők segítségével. A felhasználók megnézhetik, hogyan néznek majd ki idősen, ráncosan, milyenek lennének róka-, esetleg nyuszifülekkel, óriási szemekkel.

Twitter

A Twitter egy közösségi média oldal, ahol maximum 140 karakteres tweeteket (üzeneteket) oszthatnak meg a felhasználók egymással. Fontos a lényegre törő, egyszerű megfogalmazás. Az Instagramhoz hasonlóan posztjainkat kiemelhetjük hívószavakkal, a @ jel segítségével pedig más személyeket is hozzárendelhetünk bejegyzéseinkhez.

Olyan közösségi portál, mely elsősorban az üzleti életre fókuszál. Segít az álláskeresésben, profilunk létrehozása egyenlő az önéletrajzunk feltöltésével, így könnyebben ránk találhatnak a különböző cégek HR szakemberei. Hasznunkra lehet az üzleti és szakmai kapcsolatépítésben, a karrierépítés és az álláskeresés folyamán.

LinkedIn

AMIT SZÜLŐKÉNT TEHETÜNK GYERMEKÜNK BIZTONSÁGOS INTERNET- HASZNÁLATÁÉRT

További lépések, amelyeket szülőként tehetünk

AZ INTERNET TÖBB LEHETŐSÉGET, DE SOK VESZÉLYT IS HORDOZ MAGÁBAN, EZÉRT KELL MINDIG KÖRÜLTEKINTŐEN ÉS KELLŐ ÓVATOSSÁGGAL HASZNÁLNI. VALÓJÁBAN SZÜLŐKÉNT AZT SZERETNÉNK, HOGY GYERMEKÜNK FELELŐSEN ÉS BIZTONSÁGOSAN HASZNÁLJA AZ INTERNETET, FELKÉSZÜLJÖN AZ ÖNÁLLÓSÁG ADTA SZABADSÁGRA.

Első lépések – Mit tehet a szülő gyermeke védelmében?

- Üljenek le, és mondja el neki a veszélyeket, beszélje meg vele, milyen tartalmakat nem nézhet a neten.
- Állítson fel néhány szabályt az internet használatára vonatkozóan, például, hogy a gyermek mennyi időt tölthet a világhálón.
- Ellenőrizték rendszeresen a gyerek online fiókját, állítsák be az SNS adatvédelem biztonságára vonatkozó profilját. Mindig gondolja át alaposan, mielőtt bárkit is felvesz barátként a fiókjába, és töröljék a „gyanús barátok” adatait.
- Soha ne kattintson olyan linkre, amely olyan weboldalhoz vezet, mely a személyes adatok megadását kéri.
- Jelszavát senkinek se árulja el, még a legjobb barátjának se! Ha esetleg már megtette, azonnal változtassa meg azt! (Előfordult már, hogy a megszerzett jelszóval a gyermek nevében kínosabbnál kínosabb üzeneteket küldtek és posztoltak.)
- Ne beszéljen senkivel webkamerán keresztül a szülő beleegyezése nélkül.
- Beszéljenek az internetes vásárlás módjáról, előnyeiről és veszélyeiről is: a nem biztonságos oldalakon a bankkártyaszám megadásával a kártya tulajdonosát különféle károk érhetik.
- Beszéljenek arról, hogy a valós adatok megadása (név, lakcím, telefonszám, saját képek) milyen veszélyeket rejthet.
- Kérje meg, hogy mondja el azonnal, ha valaki megfenyegeti. Amennyiben fenyegetés éri a gyermeket, jelenteni kell a hivatalos szerveknek.

- **Nagyobb biztonságban vannak azok a gyerekek, akiknek szülei érdeklődnek az ő internetes tevékenységeik iránt.**
- **Használhatunk tartalomra és felhasználási időre szűrőprogramokat, gyerekzárakat.** Fiatalabb gyermekeknél érdemes a számítógépet a közös térben elhelyezni, így több lehetőségünk van odaülni melléjük, beszélgetni internetezés közben.
- **Ajánljunk alternatív programokat!** Az internet egy rendkívül pozitív dolog, de csak az egyik azok közül, amiket gyermekünk csinálhat. Kínáljunk neki alternatívákat, amik ugyancsak felkelthetik érdeklődését.
- **Az internetezés lehet közös program is.** Számos olyan lehetőséget kínál a világháló kezdve a játékoktól, az érdekes videókon át a tanulóhoz kapcsolódó színes anyagok olvasásáig, amelyeket közösen élvezhetünk gyermekeinkkel.
- Beszélgessünk arról, hogy **nem minden igaz, amivel az interneten találkozik!** Mielőtt bármit elhinne gyermeke, gondolja végig, hogy mennyire valószínű, hogy az adott tartalom igaz, legyen szó írott vagy videóanyagokról. Gondolja át a gyermek (eleinte a szülővel közösen), hogy milyen képet töltsön fel magáról a közösségi oldalakra.
- Mindenképp beszélje meg a gyermekével, hogy a **személyes adatait tartsa biztonságban, ne ossza meg senkivel!** Megtörténik, hogy a gyermek lelkesedésében kipoztolja, hogy a nagymamától megkapta a zsebpénzt, amiből holnap sulis után megveszi az új cipőt/telefont, de másnap már várják páran az iskola után...
- **A gyermek internetes ismerősei nem mindig barátai is egyben.** Az internetes kapcsolatok mögött lehetnek valódi, szoros emberi kötelékek, de nem feltétlenül igaz ez minden világhálón kötött ismeretségre.
- **Gyermekeének tudnia kell, hogy mondhat nemet, ha bátorságát szeretnék tesztelni, ha provokálják vagy zsarolni próbálják valamivel.**
- Ne vegyen részt mások ellen irányuló támadásban! **Az a gyermek, aki valójában nem ártana másoknak, csak az interneten szemtanújává, részesévé válik az erőszaknak, ugyanúgy traumát él át, mint az áldozat. Ami a legfontosabb, hogy az interneten kívül is van élet!**

A DIGITÁLIS OKTATÁSI STRATÉGIA LÉNYEGE AZ ESÉLYTEREMTÉS

A DIGITÁLIS ESÉLYTEREMTÉS STRATÉGIÁJA MAGYARORSZÁG DIGITÁLIS OKTATÁSI STRATÉGIÁJA. A CÉL, HOGY SENKI NE KERÜLHESSEN KI AZ OKTATÁSBÓL ÚGY, HOGY NEM RENDELKEZIK AZ ALAPVETŐ DIGITÁLIS KÉPESSÉGEKKEL; ATTÓL FÜGGETLENÜL KAPJANAK EGYENLŐ ESÉLYT A FIATALOK, HOGY HOL ÉS MILYEN ISKOLÁBAN TANULNAK, MILYEN A SZOCIÁLIS HÁTTERÜK. AZ OKTATÁS DIGITALIZÁLÁSA MINDEN TANTÁRGYAT ÉRINT MAJD. EZ ÚJFAJTA SZEMLÉLETMÓDOT ÉS MÓDSZERTANT KÖVETEL MEG, A PEDAGÓGUSOK SZEREPE PEDIG ELTOLÓDIK AZ INFORMÁCIÓ HASZNÁLATÁNAK ÉS MEGSZERZÉSÉNEK OKTATÁSA FELÉ. KULCSELEM, HOGY MINDENKI SZÁMÁRA HOZZÁFÉRHETŐ LEGYEN A PROGRAMOZÓI ISMERETEK ALAPJAINAK MEGSZERZÉSE.

A hazai fiatalok jól szerepelnek a számítógépek és az internet használata terén, és nemzetközi összehasonlításban az egy számítógépre jutó diákok számában sem állunk rosszul. Fontos irány ugyanakkor a digitális tananyagok fejlesztése, valamint az, hogy a tanárok segítséget kapjanak a digitális eszközök használatában. Fontos megemlíteni, hogy 2015–2016 fordulója óta jelentős eszközfejlesztéseket hajtott végre a kormányzat, amelynek részeként a következő években további 70 ezer informatikai eszközt – köztük 45 ezer tanári laptopot és 24 ezer, diákoknak szánt tablett – osztanak majd ki.

Az elmúlt száz év legnagyobb óvoda- és iskolafelújítási programja folyik az országban.

Legutóbb csaknem száz éve volt példa a maihoz hasonló óvoda- és iskolafelújítási programra az országban. A kormányzat országszerte igyekszik támogatni minden olyan helyi kezdeményezést, amelynek célja az oktatást, nevelést szolgáló épületek korszerűsítése.

Nincs olyan település az országban, ahol ne lenne **óvoda- vagy iskolafelújítás** ezekben az években.

Belátható időn belül hazánkban az összes, gyermekek által használt oktatási intézmény megújul. Az állam vállalta, hogy támogatja a gyerekeket az óvodába lépéstől, vagyis hároméves kortól az egyetem végéig, sőt még azt követően is, egészen a családalapításig. A magyar állam kötelessége, hogy a szülők mellett maga is felelősséget vállaljon minden magyar gyermekért.

Másfél év alatt 564 millió forintból tizenegy óvoda épülete újul meg, komfortosabb és modernebb környezetet biztosítva 890 óvodás számára. A felújítások keretében

megvalósul valamennyi tagintézmény energetikai korszerűsítése, akadálymentesítése, de fejlesztik az oktatási és foglalkoztató eszközöket is.

Új módszertani eszközökkel és több pénzzel segítik a tanulási hátrányok leküzdését.

A pedagógus-életpályamodell egyik tapasztalata az, hogy növekedett a tanári pálya attraktivitása. A kormány két fő célja a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése és a mindenki számára hozzáférhető minőségi oktatás feltételeinek megteremtése. Az előbbit támogatja a nemrég indult Koala-program, amelynek részeként 1500 iskola pedagógusainak adnak új módszertani eszköztárat a tanulási hátrányok leküzdésére.

A kormány elkötelezett az oktatás támogatása mellett.

A négy évvel ezelőtt bevezetett pedagógus-életpályamodell eredményeit tekintve fontos megjegyezni, hogy nőtt a tanári hivatás becsülete. 170 ezer pedagógus dolgozik a magyar köznevelési rendszerben, és majdnem mindenhol tudták pótolni a 4000 nyugdíjba vonuló pedagógust. Egyre többen választják hivatásként a tanári pályát, ami egyrészt a pedagógus-életpályamodell által teremtett kiszámíthatóságnak, másrészt a Klebelsberg-ösztöndíjnak köszönhető.

Jelenleg 270 milliárd forint áll rendelkezésre a 2014-2020-as uniós támogatási időszakban, ebből 125 milliárd forintot infrastruktúra-fejlesztésre fordítanak. Iskolákat építenek, a meglévőket renoválják, és megújítják az oktatási intézmények eszközállományát is, 145 milliárd forintot pedig tartalomfejlesztésre költenek, például digitális tananyagokra, az új Nemzeti Alaptanterv (Nat) és a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentéséhez szükséges módszerek kidolgozására.

Minden tankerületben jutott pénz felújításokra és bútorcserére

A nyári szünetben minden tankerületben jutott pénz felújításokra, illetve az iskolabútorok cseréjére, a programra 2,5 milliárd forintot fordítottak. Az összegből új iskolabútorokat, székeket, padokat, táblákat és öltözőszekrényeket vásároltak az iskolákba, valamint olyan felújításokat és karbantartásokat végeztek el, amelyek korszerűbbé és ápoltabbá teszik a diákok és a tanárok számára az iskolai környezetet. Csaknem 500 millió forintból több mint 400 iskolában 33 ezer új iskolabútor, iskolapadnak, székeknek örülhetnek a gyerekek szeptember 1-jén, az első becsengetéskor.

Az intézmények 2 milliárd forintot fordítottak karbantartásra. A legnagyobb összeget festésre, mázolásra, vizesblokkok és nyílászárók karbantartására költötték, de több intézményben javították a burkolatokat, elvégezték az udvarok, sportpályák karbantartását is, és voltak olyan intézmények, amelyek a tetőt vagy a fűtést javították meg. A kormány évek óta növeli az oktatásra szánt forrásokat: 2010-hez képest jövőre 552 milliárd forinttal nőnek az oktatási rendszerre fordított források. Ebből nemcsak a pedagógusok 50 százalékos béremelésére, de a nyári felújításokra és eszközök beszerzésére is jutott forrás.

A magyar gyerekek oktatására fordítják a legnagyobb összeget Közép-Európában.

A felújítások először azokban a megyékben kezdődnek, ahol a legnagyobb szükség van rájuk, de a népsűrűség is fontos szempont. Pest megyében tanterembővítések, új iskolák építésére is szükség van. A kormányzati fejlesztéseknek köszönhetően három éven belül minden ötödik gyerek, vagyis húsz százalékuk olyan iskolában tanul majd, amelyben valamilyen fontos beruházás, felújítás történt. Elsődleges szempont, hogy a felújításokat úgy próbálják kivitelezni, hogy azok ne zavarják a tanítás rend-

jét, így például a szünetekben végzik majd a munkálatokat. A projekt része az oktatási eszközök beszerzése és egy digitális program is.

2018-ban 97 milliárd forinttal több jut oktatásra

A tervek szerint a jövő évi költségvetésben 97 milliárd forinttal több jut oktatásra, mint az idén. Évről évre fokozatosan bővülnek az oktatás finanszírozására és fejlesztésére felhasználható források. A magyar állam által nyújtott segítség „a legnagyobb ugrás a családok számára”, hiszen a költségvetés már szeptembertől az első 9 osztályban átvállalja a tankönyvek költségét. Korábban csak az első négy osztályban voltak ingyenesek a tankönyvek. Ugyanakkor 35 milliárd forintot költ az állam jövőre az iskolák digitális fejlesztésére. Ez azt jelenti, hogy nem csupán

az intézményekbe, hanem valamennyi tanterembe eljuttatják a szélessávú internetet. Továbbá jut forrás számítástechnikai eszközök, számítógépek vásárlására és a pedagógusok továbbképzésére is. Folytatódik az iskola-felújítási, -bővítési program is, illetve immár 79 milliárd forintot költ majd az állam gyermekétkeztetésre. Ez utóbbi azt jelenti, hogy gyakorlatilag

**Új, átfogó iskola-
fejlesztési program
indul: 81,2 milliárd
forintból közel
400 település
527 intézménye
újul meg.**

senkit nem utasítanak el, aki kéri az ingyenes étkeztetést. 2010-hez képest jövőre már 550 milliárd forinttal több jut a költségvetésből az oktatásra, ami azt jelenti, hogy növekvő gazdaság mellett, GDP-arányosan 1,5 százalékkal nő az ágazatra fordítható forrás. Idén és a következő két évben 106 milliárd forintot fordít az állam új bölcsődék és óvodák építésére, illetve az ezekben dolgozók béremelésére. Egy munkacsoport megkezdte az új Nemzeti Alaptanterv kidolgozását is.

Tudta-e?!

Tudta-e?!

Több mint 1,5 milliárd forintból újultak meg a kerületi intézmények Pestszenlőrinc–Pestszentimrén a Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) keretében.

Ezek a fejlesztések megalapozzák és elősegítik kerületünk gazdasági versenyképességének erősödését és az itt élők jólétének a növekedését. További cél a környezeti problémák mérséklése, ezzel is javítva a lakosság életminőségét és a gyermekek megfelelő környezetben való nevelését.

- Kassa Utcai Általános Iskola
- Brassó Utcai Általános Iskola
- Kastélydombi Általános Iskola
- Csontváry Kosztka Tivadar Általános és Alternatív Iskola
- Táncsics Általános és Német Nemzetiségi Iskola
- Vörösmarty Mihály Ének-zenei, Nyelvi Általános Iskola és Gimnázium

A KEOP keretében az elmúlt időszakban 6 iskola újult meg 1 040 705 449 forintból.

Mi az a KEOP?

A Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) alapvető célja Magyarország fenntartható fejlődésének elősegítése. A KEOP fejlesztései megalapozzák és elősegítik Magyarország gazdasági versenyképességének erősödését és társadalmi jólétének növekedését. A fejlesztések célja, hogy mérsékeljék hazánk környezeti problémáit, ezzel javítva a társadalom életminőségét és a gazdaság környezeti folyamatokhoz történő alkalmazkodását.

Tudta-e?!

Tudta-e?!

Cseperedő Óvoda – Hétszínvirág Bölcsőde – Szivárvány Óvoda – Csibekas Bölcsőde – Zenevár Óvoda – Mocorgó Óvoda – Vándor Óvoda – Fecskefészek Bölcsőde és Korai Fejlesztő Részleg – Nyitnikék Óvoda

A 2010–2014 közötti időszakban a kormányzati és az európai uniós támogatásnak köszönhetően az alábbi intézmények energetikai fejlesztése valósult meg a KEOP keretében:

- Karinthy Frigyes Gimnázium
- Darus Utcai Általános Iskola
- Kandó Téri Általános Iskola

A KEOP keretében az elmúlt időszakban 9 kerületi intézmény – óvoda, illetve bölcsőde – újult meg 451 880 704 forintból.

A fejlesztéseknek köszönhetően több mint 4000 kerületi gyermek járhat modernebb intézménybe!

Köszönet és megbecsülés a pedagógusoknak

2018-ban csaknem 120 milliárd forinttal többet fordít a kormány a költségvetésből az oktatási rendszer és a pedagógusok finanszírozására, ezzel meghaladja a 2000 milliárd forintot a teljes oktatási rendszerre fordított éves összeg.

A tanári életpályamodellből adódó 3,5 százalékos illetmény-növelésre 45 milliárd forintot biztosítanak. Így kismértékben meg is haladja majd a pedagógusok fizetése a diplomás átlagbér 80 százalékát, az OECD országok gyakorlatának és a kormány 2013-as célkitűzésének megfelelően.

A közeljövőben a központi régió kivül közel 200 milliárd forintot fordítanak a köznevelési rendszer infrastrukturális feltételeinek javítására, eszközök beszerzésére, illetve pedagógusképzésre. Ebből mintegy 60 milliárd forint jut új iskolák építésére és a meglévők bővítésére, további 30 milliárd pedig felújításokra és eszközbeszerzésekre. Ezzel párhuzamosan a Környezeti Energiahatékonysági Program (KEHOP) keretéből is további 20 milliárd forintot biztosítanak a köznevelési intézmények energiahatékonysági beruházásaira.

Továbbá a digitális írástudás javítása érdekében 45 milliárd forint jut a központi régió kívüli iskolák informatikai fejlesztésére, 2020-ig például minden iskolában lesz wifi és az ehhez szükséges szélessávú internet. Az adminisztráció és az oktatás támogatására új gépeket szereznek be, mintaprojektként egyes iskolák 5. évfolyamán pedig már nem papíralapú tananyagból, hanem interaktív tananyaggal feltöltött táblagépekről tanulnak majd a gyerekek. Budapesten és a központi régióban ebben a tanévben a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ költségvetéséből 7,5 milliárd forintot biztosítanak az informatikai eszközök és rendszerek fejlesztésére.

Az önkormányzat idén iskolakezdekor is egyedi füzet-csomagokat osztott szét a kerületben tanuló általános iskolások között.

A KEHOP-pályázat révén 261 606 380 forint értékben újulnak meg az alábbi kerületi intézmények:

- József Attila Gyermekotthoni Központ Gyöngyvirág Gyermekotthon
- Fővárosi Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
- József Attila Gyermekotthoni Központ
- Bokréta Lakásotthoni és Gyermekotthoni Központ
- Bókay Árpád Általános Iskola
- Dohnányi Ernő Zeneiskola
- Micimackó Bölcsőde

Idén még könnyebb volt a tanévkezdés

A kormány idén minden eddiginél jobban igyekezett a családok terheit csökkenteni tanévkezdés előtt, és ennek érdekében kiterjesztette a tankönyvek ingyenességét kilencedik osztályig. Korábban a kormány terveiben az első nyolc évfolyam szerepelt.

A tankönyvek ingyenességére 13 milliárdot fordítanak, ez több mint egymillió diákot, a tanulók 87 százalékát érinti. Az ingyenes étkeztetésben a gyerekek mintegy fele, az óvodások, bölcsődések kilencven százaléka részesül.

A kormány elkötelezett a pedagógusok iránt, így tovább fog folytatódni a pedagógusok béremelése, a mostani utolsó szakasz 3,4 százalékos növekményt jelent szeptembertől, és ezzel együtt 350 milliárddal többet fordítanak erre a célra.

2013 óta átlagosan 50 százalékkal nőttek a bérek.

A teljes oktatási rendszerre 2010-hez képest több mint 500 milliárddal fordítanak többet, az iskolák támogatottsága is nagymértékben nőtt. Olyan iskolafelújítási program indult, amely unikális, és részben uniós, részben költségvetési forrásból finanszírozzák. EFOP-forrásból összesen 123 milliárdot költenek az iskolák infrastrukturális fejlesztésére, eszközfejlesztésre.

Nő a tehetséggondozásra fordítható támogatás összege is.

Jövőre tíz százalékkal, 3,1 milliárd forintra emelkedik a tehetséggondozásra fordítható támogatások összege.

A magyar kormány által indított tehetségprogramok célja, hogy a család szociális helyzetétől függetlenül adjanak lehetőséget a tehetség kibontakoztatására. A tehetségprogramoknak van több olyan alprogramjuk, amelyek kifejezetten a hátrányos helyzetűeket szólítják meg. Az Arany János-program például évente három ezer gyereknek ad támogatást. A Nemzeti Tehetség Programon belül működő roma szakkollégiumi hálózat a felsőoktatásban tanulókat segíti, jelenleg háromszáz hallgató kap támogatást. A Snétberger Ferenc gitárművész, zeneszerző által működtetett tehetségprogram elsősorban romákat támogat,

Mi az a KEHOP?

A KEHOP (Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program) átfogó célja az, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.

Egyszerűsítve: a fejlődés tudatosan fenntartható legyen, és ne károsítsa a jövő generációinak élőhelyét.

E cél megvalósulását négy horizontális irányelv hatja át:

- a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak megelőzése és mérséklése, az alkalmazkodóképesség javítása;
- az erőforrás-felhasználás hatékonyságának fokozása;
- a szennyezések és terhelések megelőzése és mérséklése;
- egészséges és fenntartható környezet biztosítása.

nagyon színvonalas zenei képzést nyújtva a résztvevőknek. A fiatalok emellett nyelveket tanulnak, és menedzselési ismereteket is szerezhhetnek.

Az Erzsébet-táborok ötszáz településen ezerháromszáz napközis tábort szerveztek 55 ezer gyereknek a hátrányos helyzetű régiókban. A résztvevőknek napi száz forintot kell fizetniük, ezért nyolcórás felügyelet mellett napi négyszeri étkezést is kapnak.

A 2018-as költségvetésben 97 milliárd forinttal több pénz van oktatásra, mint az idén volt.

www.mirefigyeljünk

A KÖZÖSSÉGI PORTÁLOK, A KÜLÖNBÖZŐ INTERNETES OLDALAK MA MÁR SZINTE KIKERÜLHETETLEN SZEREPLŐI A MINDENNAPOKNAK. A FIATALOK KÖRÉBEN IGEN NAGY VESZÉLYT JELENTHETNEK, HA NEM VAGYUNK ELÉGÉ KÖRÜLTEKINTŐEK. NÉZZÜK MEG, MILYEN HATÁSSAL LEHET GYERMEKEINKRE AZ INTERNET! A FŐVÁROSI PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLAT XVIII. KERÜLETI TAGINTÉZMÉNYÉNEK KLINIKAI SZAKPSZICHOLÓGUSÁT, HERNECZKI MÁRTONT KÉRDEZTÜK:

– Milyen személyiségbeli változásokat okozhat a gyerekekben a közösségi háló használata?

– A közösségi hálózatokon az egyik legjellemzőbb hatás az elfogadásra, elismerésre való törekvés. Látható tendencia, hogy ezeken a felületeken a legtöbben irreálisan pozitív képet igyekeznek kialakítani magukról. Csak a csillogást, sikereket, anyagi javakat stb. mutatják be a személyes profilokban, megosztásokban. Ezzel egyrészt egy versenyhelyzetet teremtenek: mindenki még több, még jobb dolgot szeretne megosztani önmagáról, másrészt a külső szemlélő relatív megfosztottságot érezhet. Ez azt jelenti, hogy úgy érzi, a többiekhez képest értéktelenebb, gyengébb. Gyerekek esetében (pubertás korban különösen) ez a hatás még erőteljesebben megjelenik. Fontos megismertetni ezt a hatást a gyerekekkel, fiatalokkal, hogy a közösségi hálózatokon megjelenő információt képesek legyenek kritikusan szemlélni.

– Mennyire befolyásolja a gyerekek fizikai aktivitását az internethasználat?

– A tapasztalat azt mutatja, hogy nagyon jelentősen. Nyilván az internet széleskörű elterjedése előtt is voltak olyan szórakoztató eszközök, melyek hatására kevesebbet mozogtak a gyerekek (pl.: tévé, videójátékok stb.). A probléma az, hogy ezek mellé (és nem helyett) jelent meg az internet. Kutatások bizonyítják, hogy évről évre egyre több szabadidőnket töltjük különböző képernyők előtt (a felnőttek is). Ebben az időben pedig a legritkább esetben végzünk fizikai aktivitást. Ez mind egészségügyi, mind pszichés szempontból baj. A felelősség és a lehetőség azonban a miénk,

felnőtteké. Mi döntünk arról, hogy milyen példát mutatunk gyermekeinknek, de arról is, hogy a rendelkezésre álló szabadidőt hogyan szervezzük meg.

– Hogyan érdeklődjünk gyermekünk internetezési szokásairól?

– A válasz nagyon egyszerű, a megvalósítás sokkal nehezebb. Beszéljessünk a gyerekeinkkel! Ne csak az internethasználatról, hanem bármiről! Gyakran! A szülőnek fontos feladata, hogy olyan bizalmi viszonyt építsen ki a gyermekével, amelybe belefér, hogy a gyermek megoszthatja szüleiével – sok más dolog mellett – az interneten megtapasztalt élményeit is. Ez rengeteg időt vesz igénybe, de ennél jobb módszert még nem találtak ki. A kihallgatás, kémkedés itt biztosan nem fog működni, mert éppen a bizalmi viszonyt ássa alá, így hosszú távon nem kifizetődő.

– Mik az internethasználat pozitív és negatív vonzatai?

– Ez olyan, mintha 130 évvel ezelőtt kérdeztük volna, hogy mik az előnyei és hátrányai az elektromos áramnak. Teljesen nyilvánvaló, hogy ez a jelen és a jövő. Gyermekeink az internet korába születtek, és abban nőnek fel. Számukra az internet jelenléte olyan természetes, mint számunkra az, hogy áram van a konnektorban. Durván leegyszerűsítve az mondható el, hogy hatalmas előny, hogy szinte minden háztartásban olyan információmennyiséghez férhet hozzá bárki, ami korábban sohasem állt rendelkezésre a világtörténelemben. Óriási kihívás azonban, hogy a következő generáció(k)nak megtanítsuk, hogy ezt a hatalmas információmennyiséget hogyan kell szűrni és szelektálni. Ennek az első lépése, hogy ezt mi, felnőttek megtanuljuk.

– Hogyan védjük meg gyermekünket a negatív visszajelzésektől?

– Mint a korábbi válaszban utaltam rá, beszéljessünk sokat a gyermekkel. Fontos, hogy valódi (offline) emberi kapcsolatok táptalaján fejlődni tudjon az önismerete,

önértékelése és önbizalma. Az internetes bullying (érdemes megjegyeznünk a szót, jelentése: bántalmazás, zaklatás, terrorizálás, gyötetés, mely lehet, érzelmi, szóbeli és az offline térben fizikai is) egyre elterjedtebb hazánkban is a gyermekek között. Mivel gyakran jelszóval védett közösségi hálókon és appokon történik, a legtöbbször csak a jelei

**Kutatások bizonyítják,
hogy évről évre
egyre több szabadidőnket
töltjük különböző
képernyők előtt
(a felnőttek is).**

észlelhetők: szorongás, depresszív tünetek, elszigetelődés. Fontos tudni, hogy aki az online térben információ

oszt meg magáról, az nagy valószínűséggel fog negatív visszajelzést kapni. Az internetes bullying szempontjából a legjelentősebb rizikótényezők a magányosság, önbizalomhiány, az önértékelés és önismeret hiánya, valamint a gyenge megküzdési stratégiák. A leghatékonyabb védőfaktorok azonban a széleskörű, bizalomra épülő társas kapcsolatok, biztos, elfogadó családi háttér, erős önbizalom, magas szintű megküzdési stratégiák, sok offline elfoglaltság (pl.: sport, baráti kör, hobbi, szakkör stb.), valamint a tudatos nethasználat.

– *Mit tegyünk, ha gyermekünk „rossz” emberrel beszélgetett?*

– Adjunk lehetőséget és időt a gyermeknek, hogy feldolgozza az átélt nehézséget, esetleg traumát. Fontos, hogy kifejezhesse feszültségeit, félelmeit az átélt beszélgetésekkel kapcsolatban, de nem kell feltétlenül sokat beszélnie róla. Ne vallassuk, gyötörjük a gyermeket az információért! Ha a szülő úgy érzi, nem boldogul, és látja a gyermeke nehézségeit, bátran kérjen segítséget szakembertől. A Pedagógiai Szakszolgálatban ingyenesen kaphat pszichológiai tanácsadást és támogatást a szülő és a gyermek is. Súlyos, jogsértő esetekben természetesen a hatóságok értesítése is fontos.

– *Mit tehetünk az internet-függőség kialakulása ellen?*

– A megelőzés mindig hatékonyabb, mint a kialakult függőség megváltoztatása. Biztosítsunk alternatívát a gyermek számára! Ne csak az internetezés legyen az egyetlen lehetősége a szabadidő eltöltésére. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a képernyő előtt töltött idő úgy viselkedik, mint a fizikában a gázok: kitölti a rendelkezésre álló teret. Sajnos nincs varázsszer, így marad a hagyományos módszer: ha a szülő képes offline programokat biztosítani a gyermeke számára (kirándulás, játszótér, sport, társasjáték, beszélgetés, barátok stb.), akkor már nagyon sokat tett a függőség megelőzéséért. Ha valódi, súlyos függőség alakult ki, és a fenti eszközök hatástalanok, érdemes pszichológus szakemberhez fordulni tanácsért, támogatásért.

– *Mit tegyünk, ha gyermekünk legjobb barátja az okostelefonja?*

– Ebben az esetben tegyük fel a kérdést magunknak: mi felnőttként több időt töltünk-e az okostelefonunkkal, mint barátainkkal? Ha igen a válasz, akkor közösen kell változtatnunk! Az, hogy a gyermek mennyit telefonozik, internetezik, nagyon függ a társas környezet (elsősorban a család és a kortársak) mintáitól. Tanítsuk meg a gyermeknek, hogy mire jó egy okostelefon, és mire nem. A valódi társas kapcsolatokat például biztosan nem helyettesíti.

– *Milyen hatással van gyermekünk kommunikációjára a világháló?*

– A kommunikáció az egyik olyan terület, amelyet a legjobban megváltoztatott az internet az életünkben. A gyerekek gyorsan megtanulnak egyszerre több csatornán és felületen párhuzamosan kommunikálni az interneten. A kommunikáció nyelvi szintje mellé rengeteg vizuális elem is társul, sok esetben háttérbe szorítva a nyelvet. Az interneten való jelenlétnek rengeteg előnyös tulajdonsága van: lehet gyors, hatékony, kreatív. Veszélye azonban, hogy háttérbe szorítja a verbális (beszédbeli) kommunikációt, amelynek fejletlensége nemcsak az életben való boldogulást nehezíti, hanem a tanulási és pszichés nehézségek kockázatát is növeli.

– *Mennyiben segíti a gyermekek fejlődését, hogy egy kattintással minden információ elérhető?*

– Az interneten elérhető, gyakorlatilag korlátlan információ óriási érték. Az igazán nagy kérdés azonban az, hogy ebből az információ-tengerből a gyermek mit képes és mit igényel leszűrni. Ha megtanulja az információkat kategorizálni, válogatni és nem utolsósorban megkérdőjelezni, akkor határozottan támogatja a fejlődést a világháló. A nehezebb feladat ennek a szűrési, rendszerezési folyamatnak a megtanulása, megtanítása. Sok esetben még a felnőtteknek sem megy. A szülő viszont rengeteget tehet gyermeke fejlődéséért, ha megtanítja a képernyőn látottak értelmezését, segít a feldolgozásban, több szempontot és forrást igyekszik megmutatni a gyermeknek.

Az interneten való jelenlétnek rengeteg előnyös tulajdonsága van: lehet gyors, hatékony, kreatív. Veszélye azonban, hogy háttérbe szorítja a verbális (beszédbeli) kommunikációt, amelynek fejletlensége nemcsak az életben való boldogulást nehezíti, hanem a tanulási és pszichés nehézségek kockázatát is növeli.

Média

és kommunikáció

A XVIII. KERÜLET ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐJE:

KUCSÁK LÁSZLÓ

Kucsák László
 kucsaklaszlo
 kucsaklaszlo.hu

VÁROSINFÓ18

A Városinfó18 Nonprofit Kft-t 2015-ben alapította az önkormányzat képviselő-testülete meggyőző többséggel. Feladatai közé tartozik a TV18 műsorainak és a műsorok közötti képűrságnak az előállítás és sugárzása, különböző kulturális programok, műsorestek, beszélgetések szervezése, lebonyolítása, honlapok üzemeltetése, internetes rádióműsor-folyam készítése, információs portálok telepítése és folyamatos működésének biztosítása, valamint okostelefon-alkalmazás üzemeltetése, illetve igény szerint nagyszabású rendezvények lebonyolítását és kiadványok megjelenítését végzi.

varosinfo18@gmail.com
 varosinfo18.hu
 vi18.hu
 tv18elo.hu

Városinfó18

VÁROSKÉP

A Városképe tükrözi a kerület életének sokszínűségét: az önkormányzat, a közélet, az intézmények, a kultúra, a civilek, az egyházak és a sport hírei külön rovatokban jelennek meg. A lakosság széles körű tájékoztatása mellett az újságnak szolgáltató jellege, illetve törvényileg rögzített tájékoztatási kötelezettsége is van. Az ingyenes lap a kerület első számú orgánuma.

varosgazda18.hu/varoskep

VÁROSKÉP

PESTSZENTLŐRINC-PESTSZENTIMRE KÖZELETI LAPJA

A XVIII. KERÜLET KOMMUNIKÁCIÓS FELÜLETEI AZ INTERNETEN IS MEGTALÁLHATÓAK, MELYEKEN A LAKÓKAT FOLYAMATOS AKTUALIZÁLÁSSAL TÁJÉKOZTATJÁK A KERÜLETBEN ZAJLÓ ESEMÉNYEKRŐL A GYORS ÉS HATÉKONY BÖNGÉSZÉS ÉRDEKÉBEN.

TV18

A TV18 a kerület közösségi televíziója, melyet 2015 augusztusa óta a Városinfó18 Nonprofit Kft. üzemeltet.

Kínálatában magazinműsor, műsorestközvetítések, kulturális, illetve közérdeklődésre számot tartó kerületi események, információk, gasztro-, színházi és szórakoztató műsorok egyaránt megtalálhatóak.

A napi új adás minden hétköznap 17.00 órakor kezdődik, majd többször is ismétlik, de minden korábbi adás visszanezhető a vi18.hu honlapon, és élőben is követhető online a tv18elo.hu honlapon.

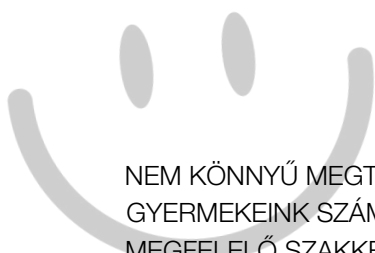
vi18.hu
 tv18elo.hu

BP18

Budapest XVIII. Kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának hivatalos weboldala jeleníti meg a kerület fontos információit. Betekintést biztosít a helyieknek az önkormányzati hírekbe, közleményekben, pályázatokba, továbbá lehetőséget ad ügyeink intézésére is, melynek köszönhetően akár egy gombnyomással is tudunk időpontot foglalni.

BP18official
 BP18
 www.bp18.hu

NEM KÖNNYŰ MEGTALÁLNI
GYERMEKEINK SZÁMÁRA A
MEGFELELŐ SZAKKÉPZÉST
NYÚJTÓ ISKOLÁT ÉS ÓVODÁT,
DE SZERENCSÉRE EGYRE
FELKÉSZÜLTEBBEK A XVIII. KERÜLETI
INTÉZMÉNYEK IS. ÍME A LISTA, AMIK
KÖZÜL VÁLASZTHATUNK!

Ökoiskolák

- Bp. XVIII. Kerületi Bókay Árpád Általános Iskola
- Bp. XVIII. Kerületi Csontváry Kosztka Tivadar Általános Iskola
- Bp. XVIII. Kerületi Eötvös Loránd Általános Iskola
- Bp. XVIII. Kerületi Táncsics Mihály Német Nemzetiségi Iskola
- Darus Utcai Magyar–Német Két Tannyelvű Általános Iskola
- Kapocs Magyar–Angol Két Tannyelvű Általános Iskola
- Kastélydombi Általános Iskola
- Bp. XVIII. Kerületi Vörösmarty Mihály Ének-zenei, Nyelvi Általános Iskola és Gimnázium

Vörösmarty Mihály Ének-zenei,
Nyelvi Általános Iskola és Gimnázium

Egyházi iskolák

- Szent Lőrinc Katolikus Iskola
- Szenczi Molnár Albert Református Általános Iskola
- Sztéhló Gábor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium
- Wesley Kincsei Általános Iskola és Gimnázium

Óvodák

- **Pestszentlőrinci Zenevár Óvoda**
1181 Budapest, Reviczky Gyula u. 52–56.
Autizmus spektrumzavarral küzdő sajátos nevelési igényű gyermekek fogadása
- **Pestszentlőrinci Szivárvány Óvoda**
1184 Budapest, Dolgozó u. 16.
Néphagyományőrzés, a népi kultúra ápolása
- **Pestszentlőrinci Eszterlánc Óvoda**
1181 Budapest, Kondor Béla sétány 3.
Beszéd fogyatékkal élő sajátos nevelési igényű gyermekek fogadása 2 csoportban – komplex fejlesztés

Két tanítási nyelvű iskolák

Német iskolák

- Bp. XVIII. Kerületi Táncsics Mihály Német Nemzetiségi Iskola
- Darus Utcai Magyar–Német Két Tannyelvű Általános Iskola
- Pestszentlőrinci Német Nemzetiségi Általános Iskola
- Bp. XVIII. Kerületi Karinthy Frigyes Két Tanítási Nyelvű Gimnázium (*második idegen nyelvként választható angol, spanyol, francia, orosz*)

Angol iskolák

- Kapocs Magyar–Angol Két tannyelvű Általános Iskola
- Bp. XVIII. Kerületi Vörösmarty Mihály Ének-zenei, Nyelvi Általános Iskola és Gimnázium
- Bp. XVIII. Kerületi Karinthy Frigyes Két Tanítási Nyelvű Gimnázium (*második idegen nyelvként választható német, spanyol, francia, orosz*)

Nemzetközi érettségit adó iskola

Nemzetközi érettségit adó intézmény (International Baccalaureate) program

- Bp. XVIII. Kerületi Karinthy Frigyes Két Tanítási Nyelvű Gimnázium

Művészeti Iskola

- Dohnányi Ernő Alapfokú Művészeti Iskola

Sportiskola

- Gloriett Sportiskolai Általános Iskola

Ének-zenei Iskola

- Bp. XVIII. Kerületi Vörösmarty Mihály Ének-zenei, Nyelvi Általános Iskola és Gimnázium

Speciális képzést nyújtó intézmény

- Bp. XVIII. Kerületi SOFI Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Egységes Gyógy-pedagógiai Módszertani Intézmény

PIK Pestszentimrei Közösségi Ház

KÖZÖSSÉGEK
PESTSZENTIMRE
SZÍVÉBEN

A Pestszentimrei Közösségi Ház (1188 Budapest, Vasút u. 48.). Budapest délkeleti kapujánál, jól megközelíthető, forgalmas helyen fekszik, a Nemes utca–Dózsa György út és a Nagykőrösi út kereszteződésében.

Aki a Nagykőrösi úton közelíti meg az intézményt, az egy, a kertvárosi és a Pestszentimre Vasútállomás ipari környezetéhez is jól illeszkedő korszerű, attraktív új épületet pillant meg.

Ám Pestszentimre művelődéstörténetében ez a közlekedési csomópont már igen régóta fontos helyszín. A helyi közösség kultúráját szolgáló színtér szinte korszakonként megújult az itt élő emberek értékkeremtő közös akaratának, anyagi támogatásának, érdekvérvényesítésének eredményeképp.

A PIK eredetileg az 1920-as években mozinak épült, első virágkora Református Kultúrotthon néven a református gyülekezet és szeretve tisztelt dr. Széky Endre lelkész új személyéhez kötődik.

A mindenki számára nyitott ház egészen az államosításig a pestszentimrei kultúra és a társasági élet központja volt. Helyet kapott itt a Nemzeti Munkaközpont, a Levente egyesület, a légvédelmi oktatás éppúgy, mint a színi előadások, a teaestélyek, bálók, hangversenyek.

1950-től, Nagy-Budapest kialakulásától Pataki István Kultúrotthon, majd 1959-től Pestimrei Művelődési Otthon néven – az elnevezéstől függetlenül – a kor kultúrpolitikájának szolgálatában állt. Az egy nagytermes, 200 férőhelyes ház a helyi fiatalság kedvelt szórakozóhelye, a könnyebb műfajú bálók, zenés és színházi estek, az amatőr színjátszás, bábjátszás, az első helytörténeti kiállítás és szakkörök helyszíne volt. Máté Péter, a kiváló táncdalénekes-zeneszerző pályája kezdetén gyakran fellépett itt. Az idősebb helyieket még mindig sok szép emlék fűzi a „Gilbony”-ként emlegetett, több mint 55 éves régi, kicsi épülethez, melyet aztán 1985 őszén egy új ház építésének ígéretével bezártak, és 1986-ban lebontottak.

A XVIII. Kerületi Tanács VB minden fővárosi segítség nélkül, saját beruházásban, a pestszentimrei lakosokra kivetett különadóból és a Területfejlesztési Hozzájárulásból

(TEHO) építette meg 1988 tavaszára – a kor településfejlesztési divatjának megfelelően a szolgáltatóházzal egy ütemben – az új Pestszentimrei Közösségi Házat.

Pestszentimre lakosságának igényei hamar kinőtték a 670 m²-t. Az épület műszaki megoldásaiban elavult és energiapazarló, helyiségei pedig kicsik voltak, ennek ellenére működésének 24 éve alatt évente több tízezer fordultak meg benne, jártak tanfolyamaira, sportoltak konditermében. Baráti társaságok ünnepeltek itt esküvőt, névnapot, köszöntötték az új évet. Népszerű színházi darabokat élvezhettek itt kicsik és nagyok, iskolák-óvodák mutatták be éves munkájuk eredményét a szülőknek, nagyszülőknek, kollégáknak.

1995-ben egész országban egyedülálló és példaértékű ágazati együttműködéssel megrendezett első Egészségnapon sokan itt hallottak először a megelőzés fontosságáról, s támogató kisközösségekben ismerkedtek meg a tudatos, egészséges élet hétköznapi praktikáival.

Olyan versenytáncos generáció alapozta meg itt tudását,

akiket ma már híres egyesületek országos bajnokaiként és televíziós szórakoztató műsorokban láthatunk viszont. A PIK Klubgaléria Pestszentimre egyetlen kiállítóhelyeként neves helyi képző- és iparművészek alkotásait hozta el, de több fiatal tehetség (pl. Tasnádi Szandra) indulását segítette, első kiállítását is gondozta. Emellett igen nagy hangsúllyal volt jelen

a helytörténeti ismeretterjesztés is, hiszen a település fejlődését, az elkötelezett, dolgozó elődök tiszteletét, azok megbecsülését, akiknek keze nyomán épült-szépült

Pestszentimrei Közösségi Ház

Cím: 1188 Budapest, Vasút u. 48.

E-mail: pikhaz@pikhaz.hu

Telefon/fax: +36 1 291 9202
+36 1 294 5971

Forrás:

Történeti adatok:

Dr. Széky Endre: A Pestszentimrei református egyház története 1916–1941

Pándy Tamás: Vasút u. 48. A pestszentimrei művelődési ház története c. cikksorozat, megjelent a Peremváros című kerületi újságban 1988-ban

A PIK új művelődési projekteket is indított, melyek az épületben és a megszépült külső tereken is megjelennek, mint például a **Pestszentimrei Zenebona** és az **Utcazenebona**.

Pestszentimre, az utódok, a fiatal nemzedék számára is meg kell tanítani.

A kerületi önkormányzat 2012-től a „Pestszentimre Városközpont Megújítása” elnevezésű európai uniós pályázaton jelentős támogatást nyert el, a projekt egyik legnagyobb beruházása a PIK teljes felújítása-bővítése volt.

Az így létrejött 1400 m² alapterületű Pestszentimrei Községi Ház a szűk városközpontba illeszkedve, a funkcionális elvárásoknak megfelelően, az akadálymentességet biztosítva, korszerűen és energiatakarékosan üzemelve, a LED fényjátékkal ötvözött kortárs üvegművészeti alkotással a városközpont meghatározó épületévé vált.

A 2014 februárjában átadott, felújított és kibővített PIK otthont ad a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Pestszentimrei Fiókkönyvtárának. Sokoldalúan használható, tágas, világos terei, minimalista belsőépítészete kiváló lehetőséget nyújt, sőt igényli, hogy a lakosság birtokba vegye, saját képére formálja, díszítse, alakítsa, belakja.

A PIK új művelődési projekteket is indított, melyek az épületben és a megszépült külső tereken is megjelennek, mint például a Pestszentimrei Zenebona és az Utcazenebona. Országos kezdeményezéseket is meghonosított, mint a fesztézet napja és az Ars Sacra pestszentimrei rendezvényei. Az intézmény nagy helyi ismertség, elfogadottság mellett működik. Látogatóinak száma meghaladja az évi 90 ezer

főt, a vendégek a helyben élő családok tagjai, mivel a közösségi ház naponta 12 órás nyitvatartással működik. A PIK küldetése, hogy munkatársainak és partnereinek szakmai felkészültségére alapozva Pestszentimre sok fiatal családja – gyerekek, felnőttek és az idősebb korosztály tagjai egyaránt – megtalálja a hasznos időtöltés, az egyéni fejlődés és közösségi élet lehetőségét, mivel a műveltség nem csupán egyéni, a gyermekkorban megszerezhető tudás, annál sokkal több: élő, közösségben megjelenő, megújuló és átadható, az egész életen átívelő, nemzedéket összekötő kincs.

A PIK kulturális kínálatáról személyesen vagy a +36 1 291 9202 telefononszámon részletes tájékoztatást nyújt. Aktuális információkat találhatnak a www.pikhaz.hu honlapon, a Pestszentimrei Községi Ház facebook oldalán, a kerületre szorgalmas helyein kihelyezett köztéri hirdetési felületeken, a kerületi és a budapesti médiában, illetve a tematikus online weboldalon.

Kondor Béla KÖZÖSSÉGI HÁZ

A Kondor Béla Községi Ház rövid története

1978-ban az állami lakótelep helyén egy új lakótelep épült, melyet az itt élők neveztek el Havanna-lakótelepnek a Havanna utcáról, melyet elsőként adtak át. A közel 40 év során a kerület legnagyobb lakótelepévé nőtte ki magát, 16 000 fős lélekszámmal.

A lakótelep tervezője az építkezés során szem előtt tartotta, hogy minél több zöldövezet maradjon fenn, ami feloldja a betontömbök sivárságát. Így jött létre a Kondor Béla sétány ligetsora, itt helyezkednek el a lakótelepet kiszolgáló egészségügyi, kulturális és szociális intézmények. A közösségi ház ebben a környezetben, a Havanna-lakótelep mértani középpontjában épült meg 1986-ban, Havanna Községi Ház néven, és elsődleges célja a közművelődési szintér biztosítása volt az itt élők számára. Feladatainak bővítését, a kultúra, a közélet, az oktatás

újabb területei felé történő nyitást előzte meg az intézmény névváltoztatása 1992-ben. A ház névadója Kondor Béla posztumusz Kossuth-díjas grafikus, költő, az ő emlékének, szellemiségének ápolását tűzte ki célul az

intézmény. A Kondor Béla Községi Ház elsőrendű feladatai közé tartozik a közösségi élettér, a közösségépítés lehetőségének biztosítása és kapacitálása, a szórakoztatás, a kultúra közvetítése, tehetség gondozás és művészeti nevelés, valamint támogató jelenlét az arra rászorulóknak.

Ezért láthatjuk, hogy a kis közösségek körében népszerű intézményben több mint 60 különböző csoport, klub, foglalkozás, tanfolyam működik napról napra. Ezen

Kondor Béla Községi Ház

Cím: 1181 Budapest, Kondor Béla sétány 8.

Telefon: +36 1 291 6564, +36 1 297 0366

Mobil: +36 20 338 7939

E-mail: kondorkh@kondorkh.hu

Honlap: www.kondorkh.hu

Facebook/Kondor Béla Községi Ház

www.facebook.com/kondorbela.kozosseghaz

Twitter/kondorkh – www.twitter.com/kondorkh

»»»»» alapfeladatokon felül tevékenységünk fontos eleme a környező civil szervezetek, nemzetiségi önkormányzatok, óvodák, iskolák szimbiózisában való mindennapi működés. A lakótelep legfontosabb eseménye is a közösségi házhoz fűződik, ami a feljebb felsorolt szervezetekkel való összefogás legnagyobb eredménye. A már közel 20 éves Havanna Ünnepe az egyik meghatározó kulturális fesztiválja a kerületnek. A többnapos rendezvény a leglátványosabb programelemekkel hívja fel a figyelmet a Havannára (hőlégballon, tűzijáték, élő koncertek, interaktív programok, lufireptetés, nemzetiségi fesztivál, főzőverseny stb.) Az épület a jobb kihasználtság érdekében teljes akadálymentesítési felújításon esett át a 2009-ben, valamint

A már közel 20 éves Havanna Ünnepe az egyik meghatározó kulturális fesztiválja a kerületnek.

több uniós pályázatba vonták be az intézményt.

A Kondor Béla Községi Ház feladatvállalása által fontos szerepet tölt be a kerület lakosainak életében. Színvonalas programjaival, mindig megújuló törekvéseivel igyekszik

eleget tenni a közművelődés területén felmerülő igényeknek.

Rózsa Művelődési Ház

A Rózsa Művelődési Ház rövid története

Ebben az épületben nyitotta meg kapuit 1910-ben a Japán Mozgó, az első lőrinci, állandó épülettel rendelkező mozgóképszínház 300 főt befogadó teremmel. Nevét belső terének távol-keleti motívumokkal díszített falairól kapta. A későbbiekben a Herrich, Turul, majd az Unió nevet viselte az épület. 1945 után megszűnt moziként működni és a lőrinci ifjúsági szervezetek központi háza, később a KISZ kerületi székháza, majd a 18. Kerületi Tanács VB. Művelődési Házak Igazgatóságaként működött, és Rózsa Ferenc Művelődési Házként vált ismertté. Innen irányították a Pestimrei Művelődési Házat, az ifjúsági klubokat, a híres Lőrinci Ifjúsági Parkot, majd a későbbiekben a Havanna Községi Házat is. Ez az állapot 1991-ben változott meg, amikor a népművelő szakma kiharcolta az intézmények önállóságát. Így jött létre a jelenlegi nevét viselő

Rózsa Művelődési Ház, amely innentől – a növekvő lakossági igényeket kielégítve – már befogadó színházként is működik.

Rózsa Művelődési Ház

Cím: 1181 Budapest, Városház utca 1–3.
Telefon: +36 1 291 2896, +36 1 290 9498
Mobil: +36 20 317 4262
E-mail: rozsamh@gmail.com
Honlap: www.rozsamh.hu
Facebook/Lőrinc Rózsa Művelődési Ház

A művelődési ház arculatot és funkciót váltva – bár méretében megmaradva – többféle kulturális igényt próbál kielégíteni, és színes szabadidős programokkal igyekszik a helyiek kedvében járni ma is. Saját szervezésű programjai mellett otthont ad vagy teret biztosít sok kerületi rendezvénynek, eseménynek. A működési paletta bővülésével óhatatlanul együtt járt a

belső terek újjáépítése, korszerűsítése és szépítése, ami máig tartó folyamat, de a több funkciót is betöltő színházterem megtartotta múlt századi filmszínház jellegét, az épület homlokzatán és előterén pedig ma is felismerhetőek a múlt század építészetének jellegzetes stílusjegyei.

A XVIII. kerület rövid története

AZ ALÁBBI ÖSSZEÁLLÍTÁSUNKBAN SZERETNÉNK BEMUTATNI LAKHELYÜNKET. BÁR TUDJUK, HOGY SOKAN VANNAK, AKIK ISMERIK A KERÜLET TÖRTÉNETÉT ÉS FEJLŐDÉSÉT, MÉGIS MEGKÍSÉRELJÜK RÖVIDEN ÖSSZEFOGLALNI AZOK SZÁMÁRA, AKIK MÉG NEM ISMERIK PESTSZENTLŐRINC–PESTSZENTIMRE HISTÓRIÁJÁT.

Budapest XVIII. kerülete – Pestszentlőrinc, Pestszentimre – két, egykor önálló település egyesítésével jött létre 1950-ben. Ma a kerületben, a két nagyobb városrészben, 22 önálló elnevezést viselő lakónegyedben közel 100 000 ember él. A lakosok aránya: Pestszentlőrinc 79%, Pestszentimre 21%. A két városrész között terül el a Péterhalmi-erdő.

A lakónegyedek elnevezése: Erzsébettelep, Bélatelep, Ferihegy, Rendessytelep, Lakatos-lakótelep, Lónyaytelep, Miklóstelep, Szemeretelep, Ganztelep, Ganzkertváros, Szent Imre-kertváros, Bókaytelep, Liptáktelep, Havanna-lakótelep, Szent Lőrinc-lakótelep, Gloriett-telep, Krepuska Géza-telep, Almáskert, Belsőmajor, Újperjételep, Kossuth Ferenc-telep, Erdőskert

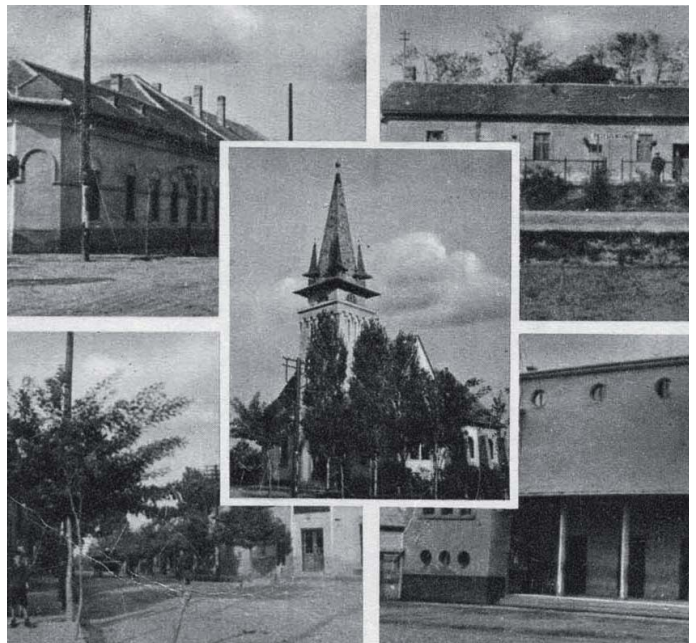
Pestszentlőrinc–Pestszentimre területe már a honfoglalás idején lakott volt, a legkorábbi ránk maradt írásos említés XIV. századi oklevelekben található.

A terület a török hódoltság idején teljesen elnéptelenedett.

A mai település története a XVIII. században kezdődik, amikor Szent Lőrinc és Péteri pusztát Grassalkovich Antal tulajdonába került, így része lett a Gödöllő központú, több ezer holdas birtoknak.

1799-től Mayerffy Xavér Ferenc, Pest és Buda megbecsült polgára, Széchenyi István gróf barátja bérelte és virágoztatta fel a területet. Mintagazdasággá fejlesztette a majort, a nevét viselő Ferihegyen, a mai repülőtér helyén szőlőfajta-gyűjteményt létesített.

1814-ben, Napóleon legyőzése után a Bécsben ülésző nagyhatalmi konferencia vendégei látogatást tettek Pest-Budán. Ez alkalmából katonai parádét rendeztek Szent Lőrinc pusztán. A porosz, az orosz és a Habsburg uralkodó a mai Gillice téren emelt kilátóról (Gloriette) szemlélte az eseményeket. Maga a kilátó a második világháború során elpusztult ugyan, de nevét ma is őrzi a szomszédságában kialakított településrész.

Pestszentimre

A XIX. század második felében a főváros közelsége és a négy vasútvonal alapozta meg az intenzív fejlődést. A puszták ekkor már több birtokos kezében voltak, megindultak a házhelyparcellázások. A mai település központjában, a Gyöngyvirág utca mentén az 1870-es években elegáns nyaralótelep alakult.

Adottságai miatt számos ipari létesítményt építettek a területen. Az 1870-es évektől téglagyárak, kavicsbánya, majd több textilüzem, hordó-, kocsilámpa-készítéssel, fémfeldolgozással, vasúti kocsik, majd a két háború között gépjármű-, a II. világháború alatt repülőgép-karosszériák összeszerelésével foglalkozó gyár, üzem létesült a településen: Lipták-gyár, Kistext, Filtex, az európai híru Orenstein és Koppel magyarországi leányvállalata stb.

Szentlőrinc a XX. század első éveiben is intenzíven növekedett. Az Üllői úton közlekedő személy- és teherszállításra is alkalmas keskenyvágányú vasutat 1900-ban villamosították.

1910-ben Pestszentlőrinc önálló nagyközséggé alakult, lakosainak száma ekkor 7824 fő volt.

Az I. világháború idején a pestszentlőrinci gyárak, üzemek haditermelésre álltak át. A Lipták-gyárban úttörő fejlesztési munka folyt, adatok, fotók erősítik az itt folyó harcokcsi-, illetve helikopterkísérletek tényét.

A mai Havanna-lakótelep helyén az I. világháború befejeződése után a Magyar Lőszergyár Rt. üresen álló épületeit a Népjóléti Minisztérium az elcsatolt területekről menekülők számára lakásokká alakíttatta át, illetve új lakóházakat is emelt.

A két település intenzív fejlődése tovább folytatódott a két világháború között.

1930 januárjában Soroksárpéteri önálló nagyközséggé vált, 1931-ben pedig felvette a Pestszentimre nevet. Több középület, új mozi létesült.

Ferihegyi Repülőtér – MALÉV TU-134 típusú repülőgép

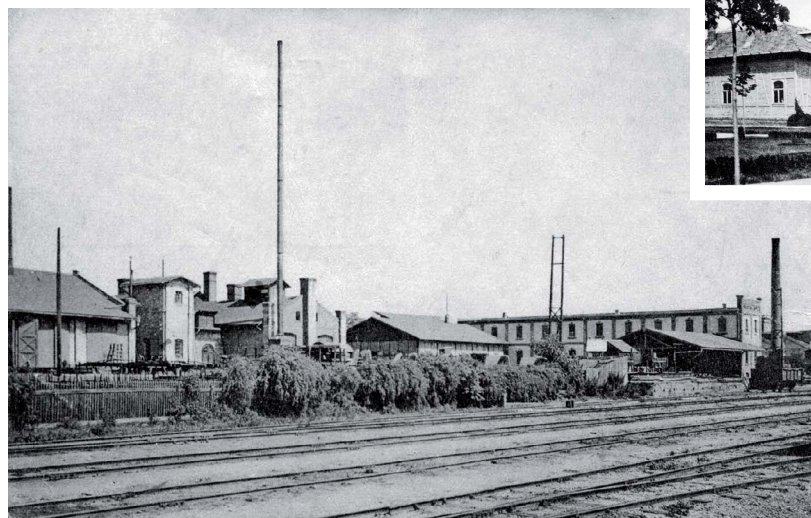
A második világháború miatt a fejlődés megrekedt.

Pestszentlőrinc lakóinak egy részét, Pestszentimre teljes lakosságát kitelepítették 1944 végén. A legnagyobb

pusztítást a légitámadások, illetve az átvonuló front harcai okozták. Az újjáépítést követően Pestszentlőrincet és Pestszentimrét a főváros XVIII. kerületeként Budapesthez csatolták 1950-ben.

A főváros részeként látványos fejlődés vette kezdetét. A helyreállított Ferihegyi Repülőtér 1950-től szolgálja a polgári repülést. Megkezdődött a park- és védőerdő-telepítés. A Lőrinci Hengermű, a Kőolajipari Gépgyár mellett beindult a termelés a Lőrinci Fonóban is, mely az 1960-as években a magyar Pamutfonóipari Vállalat országos központja lett.

Pestszentlőrinci első világháborús emlékmű

Orenstein és Koppel gyártelepe

Szemere Lövőpálya

A 70-es években épült fel a bezárt téglagyár területén az új, többemeletes szakorvosi rendelő-intézet, a sportcsarnok és a könyvtár. Az Állami lakótelep helyén a 10 emeletes lakóházakból kialakított Havanna-lakótelep emelkedett.

Az 1990-es évek elején a két, egykor magyar, 1956-tól szovjet laktanyából kivonultak a csapatok. A rendszerváltás után a korábban meghatározó gyárak többsége megszűnt, a foghíjakon, a település szélén társasházak és lakóparkok épültek-épülnek.

Szemeretelep

PESTSZENTLŐRINCEN, SZEMERE MIKLÓS BIRTOKÁN ALAKULT KI AZ 1910-ES ÉVEKBEN EZ A VÁROSRÉSZ, EZÉRT AZ Ő CSALÁDNEVÉT VISELI.

Tudta-e?!

Tudta-e?!

Szemere Miklós édesapja, Szemere István, 17 évesen honvédfőhadnagy volt az 1848–49-es szabadságharcban. 22 csatában vett részt, Buda ostrománál (1849. május 4–21.) meg is sebesült.

A neves író, Krúdy Gyula több regényében, elbeszélésében (Pl.: A vörös postakocsi, Őszi utazások a vörös postakocsin, Nagy kópé, Velszi herceg, A kékszalag hőse stb.) örökítette meg Szemere Miklós alakját. Írásaiban Szemere nem saját nevéen, hanem Alvinczi Eduarként szerepel. Szemere Miklós részben Budapesten, részben Bécsben élt, mindkét fővárosban lóversenyistállója volt. Bécsben mindig a Hotel Sacherban lakott. A szálloda alapítója, Eduard Sacher édesapja, Franz Sacher alkotta meg 1832-ben a világhírű, Magyarországon is népszerű Sacher-tortát. Lőrinci birtoka egy részét parcelláztatta, azaz a mezőgazdasági területből házhelyeket alakított ki. A telekértékesítés fellendítése érdekében elérte, hogy a parcellázott terület jobb közlekedési adottságokkal rendelkezzen. A ma Szemeretelepként ismert városrész egészen a ceglédi vasútvonal mentéig húzódott. Szemere Miklós kiharcolta, hogy a vonalon, a házhelyek szomszédságában vasúti megálló létesüljön. Ez a mai napig működő Szemeretelepi megálló.

Szemere Miklós

(Kisazar, 1856 – Bécs, 1919)

politikus, életművész, diplomata

Európai tanulmányútja után a budapesti egyetemen szerzett jogi doktorátust, és diplomata lett. 1886-ban Párizsba küldték, majd a szentpétervári nagykövetségre került. Itt kártyaszünetvélye miatt botrányba keveredett, ezért Rómába helyezték át. Az olasz fővárosban is folytatta a szerencsejátékot, a kártyázás mellett lóversenyzésbe kezdett. 1891-ben hazatért. Önként lemondott diplomata beosztásáról. Több lóversenyistállót tartott fenn. Rendszeresen sportolt, lovagolt, futott, vívott, célba lőtt.

Kiváló kártyás volt, és meg tudott állni, ha veszésre állt. Főként azonban nyert, és pénzét ingatlanokba, értékpapírokba fektette. 1901-től 1910-ig országgyűlési képviselő volt. Többször felszólalt az országgyűlésben az ifjúság sportja érdekében. Ő honosította meg Magyarországon a cselgáncsot, Japánból hozatott megfelelő edzőt. 1902-ben vásárolta meg a Cséry-család birtokát Pestszentlőrincen. 1903-ban építtette fel a Szarvascsárda téren a lövőházat (ma Zila cukrászda), ahol rendszeresen sportlövő versenyeket rendezett.

Nevét utca és két lőrinci telep, a Szemere- és a Miklóstelep őrzi.

A szemeretelepi iskola, ma a „kis Sztello”

A Szent István király templom terve

A GANZTELEPET GANZKERTVÁROSSAL EGYÜTT 1945 UTÁN CSATOLTÁK PESTSZENTLŐRINCHEZ, KORÁBBAN MINDKETTŐ VECSÉSHEZ TARTOZOTT. KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTTI BENÉPESÜLÉSÜK A GANZ-GYÁRHOZ KÖTHETŐ. A GANZTELEP TERÜLETE A GYÁR TULAJDONA VOLT, GANZKERTVÁROST A GYÁR MUNKÁSAINAK ÉS ALKALMAZOTTAINAK HITELSZÖVETKEZETE PARCELLÁZTA. A KÉT TELEPET EGYÜTTESÉN 1939-TŐL SZENT ISTVÁN KERTVÁROSNAK, 1941-TŐL 1948-IG PEDIG CSÁKY-LIGETNEK NEVEZTÉK.

Az Üllői út túloldalán, a Halomi-Deutsch-család vecsési birtokából, 220 katasztrális holdnyi szántót az Országos Földbirtokrendező Bíróság 1929-ben a Ganz-gyári Munkások és Alkalmazottak Hitelszövetkezetének juttatott. Azonnal megkezdődött a családi házak építése, ugyanis a Ganz-gyár munkásai kedvezményesen juthattak a házhelyekhez. Így alakult ki Ganzkertváros.

A szövetkezet biztosította a szabályozott, egységes képet. A tulajdonosok számára 1–2 szobás házakra títusterveket készített. A két telep 1939-ben közös elnevezést kapott: Szent István Kertváros. Ezt változtatták meg Csáky-ligetre 1941-ben, az ekkor elhunyt külügyminiszterre, Csáky Istvánra emlékezve. 1948-ban kapta vissza mindkét telep önálló elnevezését.

Az 1970-es években jelentős átalakuláson ment át a Béke tér. Az addig a ganztelepi postahivatal mellett működő orvosi rendelő az Üllői út 761. szám alatt új épületet kapott. A gyógyszerár pedig 1974-ben nyílt meg az Üllői út 765. szám alatt. 1976. augusztus 11-én az utolsó 40-es villamos is kigördült a Béke térről Pestimre felé, helyét autóbusz vette át. De gyakori látvány volt a Volánbusz is a téren, hiszen még a 80-as években is innen indultak a távolsági járatok Monor, Vecsés, Üllő felé.

A teret 2014 őszén újították meg. Itt van a kerület elsőként létrehozott 1956-os emlékhelye.

(A részlet forrása: Pápai Tamás László: Béke tér anno. muzeum18ker.hu)

Ganztelep – Ganzkertváros

Tudta-e?!

Tudta-e?!

A Béke térnek nevezett hely a XVIII. kerület egyik fontos csomópontja. Ma négy eltérő történetű telep érintkezik itt egymással, de 100 évvel ezelőtt ezt a területet, mely akkor még Pestszentlőrinc és Vecsés határát jelentette, az úgynevezett „Rablóerdő” vagy „Csirkefogó-erdő” foglalta el. Elsőként, a határ vecsési oldalán, az Üllői út és a Cegléd–Szolnoki vasútvonal között, a mai Ganztelepet alakították ki. Ennek területét a Ganz és Társa Danubius Gép-, Vagon- és Hajógyár Rt. 1912-ben vásárolta meg. Az eredeti cél egy új gyár felépítése volt, de a vesztes világháború elsodorta ezeket a terveket. Helyette az 1920-as években a gyár házhelyekre osztotta a területet, melyeket a szerény keresetű munkások kedvező áron vehettek meg. 1926-ban érkeztek ide az első lakók, és az 1930-as évek elejére már több mint 400 család élt itt, jellemzően szegényes otthonokban, deszkabódékban. Emiatt a telepet csak „ládaváros”-ként emlegették a közbeszédben.

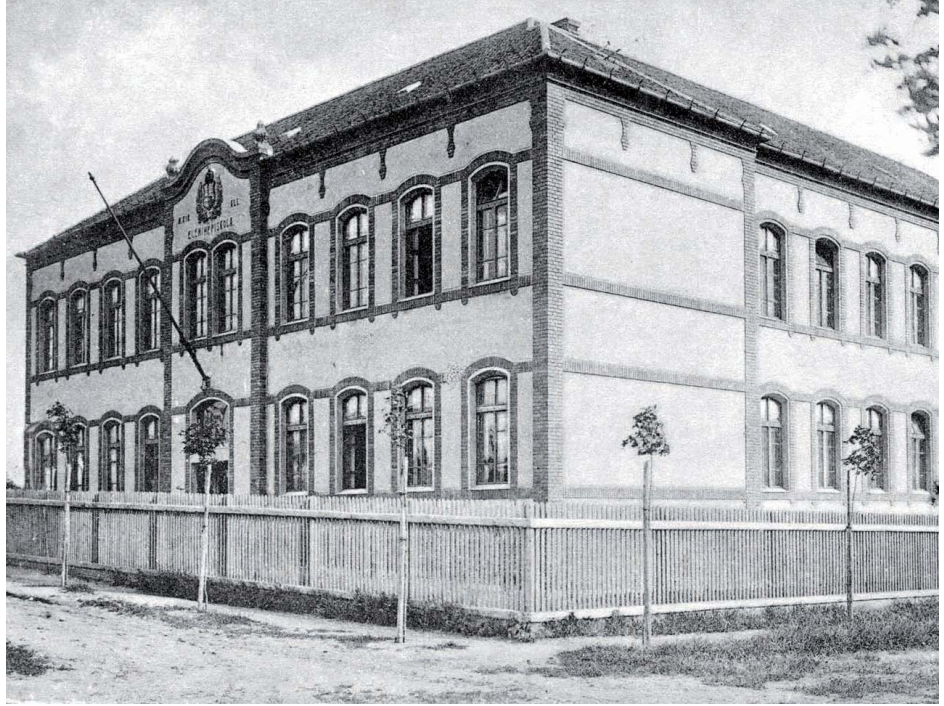

Mozi a Béke téren

Bókaytelep

A TELEP EGYKORI HATÁRAI A KÖVETKEZŐK VOLTAK: ÜLLŐI ÚT A KEMÉNY ZSIGMOND UTCÁTÓL, MADARÁSZ UTCA, BATTHYÁNY LAJOS UTCA ÉS A KEMÉNY ZSIGMOND UTCA AZ ÜLLŐI ÚTIG.

A városrészen belül található a Bókay-kert, amelyet egykor a Herrich-, majd a Bókay-család használt a terület államosításáig. A 16 hektáros köztér a kerület egyik kedvelt, jól karban tartott, forgalmas közparkja és közösségi tere, sportcentruma, mivel az önkormányzat tulajdonában lévő területen számos sportolásra, kikapcsolódásra, illetve szórakozásra alkalmas intézmény működik (tenispályák, focipályák, szabadtéri színpad, lövészpavilon, fedett és szabadtéri medence, nemzetközi szintű kerékpáros cross pálya stb.), illetve maga a kert is alkalmas szabadtéri kikapcsolódásra, ahol időnként szabadtéri rendezvényeket is tartanak.

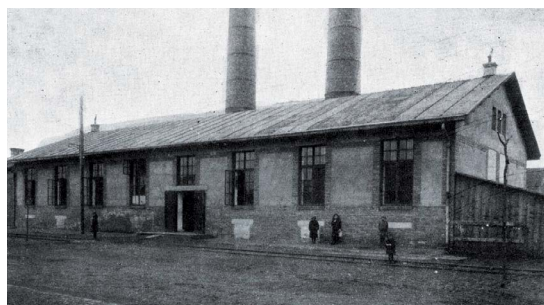
A bókaytelepi elemi iskola az 1900-as évek elején

Havanna-lakótelep

1916-BAN ITT ÉPÍTETTÉK FEL A MAGYAR LŐSZERGYÁR RT. TELEPÉT.

A Havanna-telep építése

A Tanácsköztársaság bukása után a lőszergyárat a megszálló román csapatok leszerelték és elvitték. Az üresen álló épületeket, műhelyeket szoba-konyhás lakásokká alakították át, és a területen új lakóházakat is építettek. Ezáltal nagyon sok Erdélyből, Felvidékről menekülő (család) katasztrófális lakáshelyzetét oldották meg. A lakások vízvezetékekkel és csatornával felszerelték voltak, a hasonló telepeknél sokkal élhetőbb körülményeket teremtve. Az így létrehozott, fallal körülvevett városrész az Állami lakótelep nevet

A polgári iskola az Állami telepen

kapta. A harmincas évek végén – negyvenes évek elején közel 9000 ember élt itt. 1944-ben a telep egyik félreeső részén hozták létre a zsidó gettót (kb. 1500 helyi polgárt zsúfoltak ide).

Az Állami lakótelepet a háború után többször felújították, az itt élők összetartó közösséget alkottak. Az ötödik ötéves terv időszakában aztán lebontották az Állami lakótelepet, és 1977-ben elkezdték a Havanna-lakótelep építését (tervezője: Virágh Csaba építész). A Fővárosi Tanács beruházása akkor ötmilliárd forintba került; ebből a pénzből 5600 lakás építésére futotta. Szinte rekord gyorsasággal, egy év alatt felhúzták az első házakat, és 1978-ban beköltöztek az első

»»»»» lakók. A régi telep épületeiből csak a két templom maradt meg: a katolikus és az unitárius.

Műszaki kialakítása

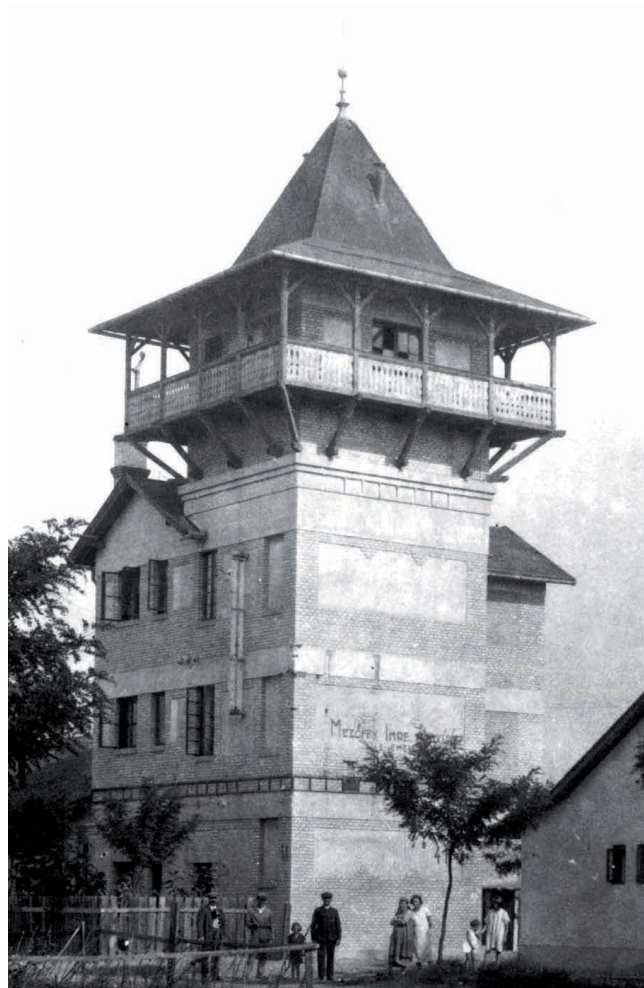
A lakótelep-építések korszakainak vitathatatlan királya Magyarországon az 1970-es évek második fele. Ebben az időben a lakótelep-építések technológiája a szovjet mintára bevezetett nagypaneles technológia volt. Ennek alapvető célkitűzése kettős: gyorsan, olcsón építeni. A lakótelepek egyre inkább kiszorultak a város szélére, ezt jól példázza a Havanna-lakótelep elhelyezkedése is. A teljes beruházás két ütemben (1977–1981, 1983–1985) zajlott. Végül a 60 hektáros területen 6020 lakás készült el, és több mint 20 000 ember talált itt otthonra. A lakások 34–72 négyzetméteresek, összkomfortosak. Az épülettömbök 10 és 11 emeletesek, és az itt lakók elnevezése alapján „egyenes” vagy „cikk-cakk” kialakításúak. A szocialista időszakban a Havanna-lakótelepen magán (szövetkezeti) és állami (tanácsi) lakások épültek. Egyes lépcsőházak, épületek között ezért már a kezdeti időkben is hatalmas minőségi különbségek voltak, melyek az évtizedek alatt tovább nőttek. A hitelre vett öröklakásban lakók 10–25 év alatt törleszthették a vételárat. Ezekben a házakban lakásfenntartó szövetkezetek (mai szóval: társasházak) alakultak, és közös költséget szedtek a lakóktól a folyamatos fenntartásra, állagmegőrzésre és felújításra. A tanácsi lakásokban lakbért kellett fizetni, ami olcsóbb megoldás volt, de a lakók lényegesen kevesebb szolgáltatást kaptak érte.

Megítélése régen

Felépülése után a Havanna-lakótelepre egy magyar kisvárosnyi lakó költözött. Belügyminisztériumi dolgozók, rendőrök és katonák mellett itt kaptak lakást néhány akkor felszámolt budapesti nyomornegyed lakói is, sokféle, egymást itt megismerő ember. A Havanna arca mindig is kettős volt: a lakótelepen egyfelől a kezdetektől példás volt a közösségi élet, sokféle programmal. Másfelől hírhedté vált, és ez a magyar köztudatban még a 2000-es évek elején is élénken élt. Az tény, hogy megjelent és a 90-es

Névadó ünnepség a Havannán

években növekedett a bűnözés, elsősorban a fiatalok körében. A munkanélküliség, a megélhetési bűnözés mellett a deviáns csoportokhoz kötődés, a drogfogyasztás is a kiváltó okok között szerepelt.

Budapest és a kerület vezetése jól látta azt, hogy a szükséges és korábban elmaradt beruházások pótlása, a megfelelő környezet kialakítása hosszú távon biztosíthatja, hogy a Havanna-lakótelep élhető és kedvelhető városrész legyen. A közbiztonság javítására térfelügyelő kamerarendszert telepítettek.

A lakótelep ma

A lakótelep az elmúlt 20–30 évben sokat változott. Az itt felnőtt generáció egy része, ha tehette, már elköltözött. A másik, itt maradt részük viszont ma is a telepen lakik, gyermekeit neveli, és láthatóan többet törődik lakókörnyezetével. A lakótelepen több óvoda, bölcsőde és iskola található, helyben van felnőtt- és gyermekorvosi rendelő, művelődési ház stb. A sétányok, ha lassan is, de új külsőt kapnak. A háztömbökön is itt-ott már látszanak a felújítás eredményei. A panelprogram, az egyedi fűtési rendszer kialakítása és a 2002-ben kiépített kamerás térfelügyelő rendszer mind azt mutatja, újraéled a már-már leírt lakótelep. A bűnözés visszaszorult, és nem kirívóbb, mint bármely más budapesti lakótelepen.

Gloriett-telep

Gloriette

A VÁROSRÉSZ NEVE A VALAMIKOR ITT ÁLLT, GLORIETTE-NEK NEVEZETT, KÖR ALAPRAJZÚ ÉPÜLETRE UTAL, AMELYET 1814-BEN EMELTEK, AMIKOR NAPÓLEON LEGYŐZÉSE UTÁN A BÉCSBEN ÜLÉSEZŐ NAGYHATALMI KONFERENCIA VENDÉGEI LÁTOGATÁST TETTEK PEST-BUDÁRA, ÉS EBBŐL AZ ALKALOMBÓL SZENT LŐRINC PUSZTÁN KATONAI PARÁDÉT TARTOTTAK.

A porosz, az orosz és a Habsburg uralkodó a mai Gilice téren emelt kilátóból szemlélte a parádét. Az épület később dr. Krepuska Géza professzor tulajdonába került, aki a szőlőbirtoka szélén álló épületet gazdasági célra hasznosította. A két háború között kápolna működött benne. Az épületet a második világháború alatt a visszavonuló német csapatok felrobbantották. A telep területén álló modern lakótelep 1988 és 1994 között épült.

Liptáktelep

Az országos szinten is meghatározó jelentőségű gyárat az első világháború után felszámolták, irodaépületében nyílt meg Pest-szentlőrinc első érettségit adó középiskolája, a gyár területének egy részét pedig házhelyeknek parcellázták. A fennmaradó üzem-épületekben hozták létre 1949-ben a Lőrinci Hengerművet.

Lőrinci Hengermű

AZ 1910-ES ÉVEK VÉGÉN LIPTÁK PÁL (1874–1926) MÉRNÖK, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ JELENTŐS TERÜLETET VÁSÁROLT MEG PESTSZENTLŐRINCEN IPARI BERUHÁZÁSA SZÁMÁRA: MARTINACÉLGYÁRAT ÉS HENGERDÉT LÉTESÍTETT.

Városképeké XXVI. évfolyam különszám (2017/4.) | Budapest XVIII. Kerület Pestszentlőrinc–Pestszentimre Önkormányzatának díjtalan közéleti lapja
Megjelenik 42 000 példányban | ISSN 2063-3238 | Felelős kiadó: Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt., 1181 Budapest, Üllői út 423.

Felelős vezető: Banyár László vezérigazgató | Tartalom-előállítás, layout, DTP: HILLTERV BT. | E-mail: kulonszam@varosgazda18.hu

Gyártás: Pátria Nyomda Zrt. | Felelős vezető: Orgován Katalin vezérigazgató | Terjesztés: Magyar Posta Zrt.

Köszönetet szeretnénk nyilvánítani a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XVIII. Kerületi Tagintézménye klinikai szakpszichológusának, Herneckzi Mártonnak és Harkányi Adrienne tanácsadó szakpszichológusnak, a Tomory Lajos Múzeum munkatársainak, valamint Magyarország Kormányának hivatalos honlapjának (www.kormany.hu), hogy segítségükkel hozzájárultak a kiadvány tartalmának előállításához. A „XVIII. kerület rövid története” című fejezet fotói a Tomory Lajos Múzeum archívumából kerültek felhasználásra.

A Városképek bármely részének másolásával, terjesztésével, az adatok elektronikus tárolásával és feldolgozásával kapcsolatos minden jog fenntartva. A Városképek újság teljes tartalma szerzői jogi védelmet élvez, értesülést, fotót átvenni csak a szerkesztőség előzetes beleegyezésével vagy a Városképre hivatkozva lehet. A hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk. A Városképekhez beküldött leveleket, írásokat a szerzők előzetes hozzájárulása nélkül, szerkesztett formában jelentetjük meg.

Elindult az iskolabővítési program

Közel **1 milliárd forintot** fordítanak kapacitásbővítésre

KASTÉLYDOMBI
ÁLTALÁNOS ISKOLA

221 160 000 Ft

BRASSÓ UTCAI
ÁLTALÁNOS ISKOLA

284 020 000 Ft

GULNER GYULA
ÁLTALÁNOS ISKOLA

396 949 000 Ft